

Plesat smo hodili k Jožovcu

Zapis po pripovedovanju

Rodil sem se v vasi blizu Bele Cerkve pri Šmarjeti na Dolenjskem. Že pri štirinajstih letih sem šel za pastirja h graščaku na posestvo pri Škocjanu, kjer sem delal do leta 1949, ko so posestvo nacionalizirali. Še danes se spominjam tistega dne, ko so nas zjutraj poklicali na grajsko dvorišče. Graščaku so rekli, naj vzame nekaj živine in gre. Pustili so mu le zidanico, v kateri je živel do svoje smrti.

Sam sem se potem zaposlil v podjetju Pionir v Novem mestu. Da sem se lahko od doma vozil v službo, sem kupil kolo. Ker sem delal v popoldanski izmeni, sem ob desetih zvečer sedel na kolo in kar nekaj prevozil do doma. Po odsluženem vojaškem roku sem odšel s trebuhom za kruhom. Leta 1958 sem se zaposlil v železarni na Jesenicah, kjer je bil že zaposlen brat, ki se je pozneje smrtno ponesrečil v delovni nesreči na Javorniku. Službo sem dobil na oddelku za transport, stanovanje pa v samskem domu na Straži. Tam je bilo sedem barak, manjkala ni niti menza. Dve leti sem ostal na transportu. Tam sem razkladal vagonc rude in koksa, potem pa so me premestili v javorniški obrat na »rafame«. Ker sem se ob delu še izobraževal, sem leta 1970 dobil delo ob čisto novem švedskem stroju, kjer so me nekoč posneli za televizijsko oddajo Obzornik.

V prostem času smo se zabavali. Hodili smo na delavske veselice, predvsem ob praznikih, kot sta bila 1. maj in 29. november. V tem času sem spoznal svojo bodočo ženo Ljudmilo. Dolgo sem jo prosil, preden je pristala, da gre z mano na ples. Kmalu zatem se je poročila njena sestra. Ko so me povabili na njeno poroko v Zgornji Kungoti, sva se že bolj zblížala in se začela pogosteje videvati. Stanovala je v železniški stavbi nasproti policijske postaje in tja sem hodil »plavšat«. Njen oče mi je včasih še večerjo pripravil. Ob sobotah sva hodila na plese k Jožovcu v Begunje kar s kolesom. Na dvorišču pod kostanji so imeli ploščad za ples. Igrali so Avseniki in bilo je res veselo. Pela sta Danica Filiplič in Franc Koren, na trobento pa je igral Franc Košir. Po navadi nas je prišlo okoli petdeset. Ko je bilo plesa konec, smo se s kolesom odpeljali nazaj domov na Jesenice.

Leta 1963 sva se poročila. Rodili so se nama trije otroci. Opravil sem kar 500 ur udarniškega dela, da sem lahko dobil trisobno stanovanje v stolpnici na Cesti revolucije, kamor smo se preselili leta 1973. Žal je žena kmalu zbolela za multiplo sklerozo in življenje se nam je zelo spremenilo. Zabave je bilo konec. Ker je bila petindvajset let na invalidskem vozičku, sem sam skrbel zanjo in za otroke. Poleg šihta sem kuhal, pral, »peglal« in bil pri hiši za ata in mamo.

Zdaj sem že nekaj let v Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja, kjer se dobro počutim. Še vedno sem aktiven. Pojem v pevskem zboru, leta 2016 pa sem sodeloval tudi v predstavi Mali princ.

Razglednica Ansambel bratov Avsenik, hrani Gornjesavski muzej Jesenice

Bratje Debevec pred barako na Straži leta 1961, last I. Debevec

Predstava Mali princ (drugi z desne je Ivan), last I. Debevec